

Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Trier) sagde, næsten at forvandle Privatseminarierne til Statsseminarier. Man maa kunne kræve Kvalifikationer af Forstanderen; men har man erklæret sig tilfreds med ham, har man respekteret hans Kvalifikationer, saa skal han som ledende Mand selvfølgelig under egen Ansvarfølelse have Ret til at vælge sit Lærersonale og Ret til at skifte det, naar det er nødvendigt. Jeg vilde ogsaa være meget betænkelig ved at give en enkelt Mand, som sorterer under Kultusministeriet, Hals- og Haandsret over hele vort Folkeskolevæsen, Statsseminarierne, Privatseminarierne, Folkeskolen og Dimissionen ved Seminarierne. Det kunde gaa, naar det var en fremragende, talentfuld og taktfuld Mand. Vi have haft en Skoledirektør, der vistnok udrettede meget paa Folkeskolens Omraade. Det var i Halvtredserne. Jeg ved imidlertid ikke, om han havde Seminarierne under sig. Der var jo den Gang en Seminariedirektion. Men vi tør ikke give Love med det for Øje, at vi altid have en saa fremragende Skolemand som afdøde Biskop Monrad ved Haanden. Dette Punkt vil jeg modsætte mig, ellers tror jeg som sagt, at dette Afsnit om Privatseminarierne er forstandigt og praktisk affattet og billigt ogsaa for Staten.

K. M. Klausen: Jeg skal tillade mig at gøre nogle Bemærkninger overfor forskellige Udtalelser, som ere faldne i Anledning af det Foredrag, jeg holdt paa denne Behandlings første Dag. Den højtærede Minister takkede for den Modtagelse, dette Forslag har faaet. Jeg synes nu, at den højtærede Minister der er overdreven beskeden. Det har nemlig vist sig, at den ene Taler efter den anden er staaet frem og har kritiseret Lovforslaget. Den højtærede Minister sagde ogsaa, at vi fra vor Side havde udtalt en Tak til Ministeren eller Tilfredshed med dette Forslag. Men det er ikke med Forslagets Indhold eller med dets Form. Vi have været glade over Sagens Fremkomst, fordi der herved blev Lejlighed til at røre ved et Spørgsmaal, der længe har trængt til Løsning. Naturligvis var der en Side, hvorfra Tilslutningen var udelte og varm, og det var fra den ærede Ordførers (Guldbrandsens) Side. Men derimod er jeg overbevist om, at saa godt som hele den danske Lærerstand vil være meget misfornøjet med dette Forslag, fordi det kun i meget ringe Grad tilfredsstiller de Ønsker og Krav, som den med

stor Kraft har fremsat. Den højtærede Minister sagde, at dette var ikke nogen endelig Løsning. Nej, skulde dette Forslag blive vedtaget, vil jeg ogsaa haabe, at det ikke skal blive nogen endelig Løsning, og at det ikke kommer til at gælde ret længe. Men vi kunne kræve, at vi, naar vi begynde at røre ved den Sag, faa en virkelig tidssvarende Løsning af dette Spørgsmaal.

Striden angaaende denne Sag har drejet sig om forskellige Punkter, bl. a. om, hvorvidt Uddannelsestiden for Seminaristerne skal være treaarig eller fireaarig. Jeg holder nu ubetinget paa det sidste, at Uddannelsestiden skal forlænges med et Aar til 4 Aar, og jeg gør det blandt andet af den Grund, at jeg mener, det er nødvendigt, at der optages nye Fag i den Fagkreds, hvori Lærerne nu skulle underkaste sig Eksamen. Der er særlig to Fag, jeg mener, det er nødvendigt at faa indført Undervisning i, og det er Tysk og Engelsk. Man har sagt, at selv om man indførte disse to Sprog, kunde Lærerne alligevel ikke faa Uddannelse som Sproglærere. Det tror jeg nu ikke passer. Jeg tror ikke, der var noget i Vejen for, at man — naar man gav Seminarieeleverne en fireaarig Uddannelse i Sprog og hertil valgte virkelig dygtige Lærere, som blandt andet havde studeret det Sprog, de underviste i, i Udlandet, saaledes at de havde en korrekt Udtale — meget vel kunde bibringe Eleverne saadanne Kundskaber, at de kunde blive dygtige Sproglærere. Man behøvede slet ikke at ofre lige megen Tid paa begge Sprog, man kunde gøre det ene af dem — og det kunde man godt gøre valgfrit — til Hovedsprog, saaledes at nogle af Eleverne i Klassen, f. Eks. Halvdelen, kunde vælge Tysk og den anden Halvdel Engelsk, medens de fik det andet Sprog som Bifag. Det er min Overbevisning, at man godt ad den Vej kan skaffe sig Sproglærere. Men naar jeg ønsker at faa fremmede Sprog indførte paa Seminarierne, er det ikke alene for derigennem at faa uddannet de Sproglærere, som Folkeskolen skal bruge, men det er for at give et meget vigtigt, fra alle Sider anerkendt Dannelsesmiddel til Lærerne. Det kan ikke nægtes, at det udvider Lærers Horisont, at han har Kendskab til et af Kultursprogene. Det vil være af stor Betydning for hans senere Udvikling og Selvstudier, at der er aabnet ham denne Adgang, saa alene som Dannelsesmiddel synes jeg ikke, at man maa forholde Lærerne at komme i Besiddelse deraf, saa